

Neděle 11. po sv. Trojici
II Sam 12, 1-25
28.8.2022

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od toho, který byl, který je a který přichází.

Introit:

Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje,
pro své velké slitování zahlad' moje nevěrnosti,
moji nepravost smyj ze mne dokonale,
očist' mě od mého hříchu!

Píseň: 146

Čtení: Ž51

Píseň: 580

Kázání: II Sam 12, 1-25

Přes všechny redakční úpravy, které měly krále Davida vyzdvihnout jako mesiášského krále, příběh o Davidovi, Uriášovi, Bat-šebě a proroku Nátanovi ve Starém zákoně zůstal. O králi Davidovi vypovídá nepěkný příběh. Král David se chová stejně jako tehdejší vládcové světa. Bere si to, co se mu zamane, bez ohledu na druhé.

Varování proroka Samuela před králem se naplňuje. Lidský král, i když možná ten nejlepší, je jenom králem lidským. Nevyvaruje se pokušení moci. Nevyvaruje se pokušení, které skýtá jeho moc.

Mistrná vynalézavost proroka Nátana králi Davidovi nastaví zrcadlo. Není lehké se v tomto zrcadle vidět, když otupené svědomí krále Davida je němé. Není lehké vidět, nechce, ani neví, že by měl vidět.

Možná, že by z celého našeho příběhu mělo jasně vyznít: žádný hřích, ani těch nejmocnějších, nesublimuje. Žádný hřích, byť sebeskrytější, neujde Boží pozornosti. Nic není zapomenuto, ztraceno, přehlédnuto.

Hřích, který najednou je tu a brání dalšímu životu. Jak s tím dál existovat? Možná, že by mělo zaznít, jak je těžké v postavení mocného si udržet své morální zásady. Variant na téma viny, hříchu, mravnosti a svědomí těch mocných by mohla být celá řada.

Pojďme se však podívat na tento příběh ještě z jiného úhlu. To, co David spáchal, není jenom důsledek jeho mravního poklesku. Není to jenom rozmar vládce, který si myslí, že může všechno.

Provinění Davidovo z úst Hospodinových zní: „*protože jsi mnou pohrdl.*“ Jak souvisí promyšlená, zákeřná vražda s pohrdáním Hospodina? Možná, že bychom podle Karafiátových Broučků mohli říct: Král David byl neposlušný, a proto se mu stalo, co se mu stalo a ještě – jak říkal Nátan – se stane.

Možná, že Davidova „neposlušnost“, jak píše Karafiát, ani tak nepramení z toho, že by David nechtěl poslouchat Hospodina. David přeci vždy dbal na Hospodinovy příkazy a byl Pánu Bohu milý.

Bylo to tedy nějaké pominutí smyslů, či co? Lidská hříšnost tkví v něčem úplně jiném než v bedlivém střežení přikázání a v úzkostlivé bázni, která nedá člověku ani vydechnout a nahání strach.

Lidská i Davidova – chcete-li – neposlušnost nakonec tkví v pohrdání Pánem Bohem. Jak si takové pohrdání představit? Co se s člověkem stane, když pohrdá Bohem? Nevím, ale myslím si, že tento člověk přestane myslet na Pána Boha. Myslí víc na to, co chce a jak toho docílit. Myslím, že takový člověk jako by vyhodil všechno, co zažil a prožil s Pánem Bohem, a zůstal sám se sebou. Zůstalo jen prázdno a touha po bohorovnosti. Touha rozhodovat o svém životě sám, bez toho, aniž by mu do života zasahovala Boží láska.

Velikost krále Davida nespočívá v naprosté bezhříšnosti, v dokonalosti mravní. Velikost krále Davida spočívá v jeho nazření své životní situace. *Doznávám se ke svým nevěnostem, svůj hřích nám před sebou stále. Proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích.* Tak vyznává David v 51. žalmu. Co je zajímavé na Davidově vyznání, je uvědomění si nikoli toho, že ublížil Urijášovi, jeho ženě i nenarozenému dítěti. Velikost Davida je v tom, že pochopil, jak jeho „neposlušnost“ má co do činění se vztahem k Pánu Bohu, k Hospodinu. Jde o pohrdnutí Božím vztahem k nám, lidem. Jde o pohrdání lásky, která přemáhá všechny lidské touhy.

Podle Ex 20,14 je za to, co spáchal David, tedy cizoložství, trest smrti. David ví, že jeho život již nemá před očima Božíma nárok na život. Přesto Bůh prodlévá se svým trestem, doslova Bůh odhlédl od trestu, kterým má být postižen David. Tak Bůh odhlédá i od našich trestů. Důsledkem našich činů není trest Hospodinův, ale řetězení událostí. Tyto události Davida na jeho životní cestě potkají. Je to naše životní nouze, se kterou žijeme, když pohrdneme Hospodinem.

Přes vyznání Davidových vin, přes pokání, které David činí, náš příběh nekončí happy endem. Přes velké pokání, které David činí, David neoblomí Hospodina.

Modlitební zápas krále Davida, lítost, pokání však není zbytečné. Je to zápas o vztah s Hospodinem, Bohem nanejvýš shovívavým a milosrdným. Král David jako na tenounké nitce visí, připojen k Božímu milosrdenství, které dává šanci novým počátkům.

Pane, dej, ať si svá pohrdání tvojí láskou uvědomujeme. Prosíme, dej, abychom ve svém životě uměli rozpoznat svá selhání. Dej též, abychom měli své Nátany, kteří nás upozorní ve chvíli pohrdání tvojí láskou. Prosíme, dej, abychom uměli pokorně a v pravdě k tobě volat.

Poslání:

Hledejte dobro a ne zlo a budete žít,
a tak Hospodin, Bůh zástupů, bude s vámi, jak říkáte.
Mějte v nenávisti zlo a milujte dobro, uplatňujte v bráně právo!
Snad se Hospodin, Bůh zástupů, smiluje nad pozůstatkem lidu Josefova.

Požehnání:

Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám, zasvěť obličej svůj nad námi,
tak aby poznali na zemi cestu tvou, mezi všemi národy spasení tvé.
Požehnání svého uděliž nám Bůh, Bůh náš.
Požehnej nás Bůh, a bojtež se jeho všechny končiny země.

Píseň: 399